

PUBLIEKE
SECTOR
ACCOUNTANTS

Managementletter 2021

Gemeente Hoorn

Aan het college van burgemeester en
wethouders van de gemeente Hoorn
Postbus 603
1620 AR HOORN

Onderwerp
Managementletter 2021

Datum
28 oktober 2021

Kenmerk
312019007.21.356

Geacht college,

Wij hebben, als onderdeel van de controle van de jaarrekening 2021, de interim-controle voor uw gemeente uitgevoerd. Deze controle is primair gericht op de analyse en evaluatie van de interne beheersingsomgeving en de daarin opgenomen maatregelen van interne controle. In onze managementletter zijn onze bevindingen en aanbevelingen opgenomen. Tevens heeft deze controle als doelstelling om de aandachtspunten voor de jaarrekening 2021 te signaleren en onder uw aandacht te brengen.

Wij merken op dat deze brief is opgesteld ten behoeve van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Hoorn en niet zonder onze toestemming aan derden mag worden verstrekt.

De bevindingen en aanbevelingen dienen te worden gelezen als constructieve aanwijzingen voor het college als onderdeel van het continue proces van het veranderen en verbeteren van de beheersing van de bedrijfsvoering en de kwaliteit van de jaarrekening. Graag willen wij deze rapportage en de daarin opgenomen bevindingen en aanbevelingen nader met u bespreken.

Met vriendelijke groet,

Publieke Sector Accountants B.V.

[Redacted signature block]

Inhoudsopgave

Contact

De volgende personen kunnen benaderd worden bij vragen met betrekking tot deze managementletter:

[Redacted contact information]

Managementsamenvatting1

1. Inleiding.....3

2. Onze evaluatie van uw interne beheersomgeving.6

3. Procesbevindingen.....18

4. Overige onderwerpen25

Managementsamenvatting

Uw interne beheersing

- Er worden goede stappen gezet op het gebied van interne beheersing. De betrokkenheid en rol van de eerste en tweede lijn hierbij kan versterkt worden. Uw adviseurs interne beheersing vangen momenteel veel af.
- De ICT-transitie is in volle gang. Er zijn enkele aandachtspunten op gebied van beveiliging en conversie.
- De frauderisicoanalyse wordt geactualiseerd en zal ook gedeeld worden met de auditcommissie.
- Door te sturen op de voortgang van de realisatie van de aanbevelingen uit voorgaande controles realiseert u dat de kwaliteit van de bedrijfsvoering verbetert. Ons advies is om op hoofdlijnen hierover ook aan de auditcommissie te rapporteren.

(Verbijzonderde) interne controle

- U heeft de Verbijzonderde Interne Controle (VIC) over 2021 zelfstandig uitgevoerd. Processen zijn door uw adviseurs interne beheersing geactualiseerd. Uit interne onderzoeken (lijncontroles en detailcontroles) blijken soms afwijkingen. Hierover wordt gerapporteerd. Een aandachtspunt is om oorzaakanalyses uit te voeren en hier opvolging aan te geven.
- Genoemde oorzaakanalyses zijn relevant bij de controle op het woonplaatsbeginsel (WMO) en de verwerking van BTW (inkopen).
- Er zijn uit de interne controle over een deel van 2021 afwijkingen (circa € 410.000) geconstateerd als gevolg van niet rechtmatige Europese aanbestedingen in 2021. Daarnaast zullen fouten uit voorgaande jaren doorwerken in 2021. Ons advies is om de interne controle over geheel 2021 spoedig af te ronden zodat inzicht in de totale afwijking bestaat.

Status rechtmatigheidsverantwoording

- De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording is voorlopig uitgesteld naar 2022.
- Recent heeft de commissie BBV de Kadernota rechtmatigheid 2022 uitgebracht. Hierin is belangrijke informatie (waaronder stellige uitspraken) opgenomen die ondersteunend kunnen zijn aan het verder vormgeven aan de invulling van de rol van verschillende actoren binnen uw gemeenschappelijke regeling.
- In 2021 heeft u een pas op de plaats gemaakt omdat u de ontwikkelingen wilde volgen en doorvertalen in uw aanpak. Met het opstellen van het interen controleplan 2021-2024 heeft u een belangrijke stap gezet waarmee u in staat moet zijn om in 2023 de rechtmatigheidsverantwoording over 2022 op te stellen.

Belangrijkste bevindingen

- Werk een uitvoeringsinstructie voor de prestatielevering nader uit.
- U denkt goed na over relevante controles in het sociaal domein, waarmee u op termijn mogelijk minder afhankelijk wordt van de controleverklaringen bij de productieverantwoordingen van zorginstellingen.
- De controle op de identificatie van cliënten in het sociaal domein moet zichtbaar worden gemaakt.
- De interne controle op de juiste en volledige invoer van tarieven in diverse applicaties moet verbeterd worden.
- Risico op onjuiste verwerking mutaties in crediteurenstambestand nog aanwezig.
- Er is geen sprake van zichtbare interne controle op de juiste en volledige verwerking van begrotingswijzigingen. Wij adviseren u om dit onderwerp ook bij de VIC mee te nemen.
- Er komt meer inzicht in de vastgoedportefeuille en het onderhoudsniveau daarvan. Op basis van beschikbare onderhoudsplannen per object, zal de komende tijd aan een integraal plan gewerkt worden en kan naar uw verwachting eerst in 2023 weer een onderhoudsvoorziening getroffen worden.
- Prijsontwikkelingen kunnen impact hebben op de waardering en tussentijdse winstneming bij uw grondexploitaties. De toerekening van baten en lasten aan het juiste jaar is een aandachtspunt.

1. Inleiding

1. Inleiding

Onze controleaanpak is risicogericht

In het kader van onze interim-controle hebben wij de interne beheersingsomgeving onderzocht voor zover dit relevant is voor de bijdrage daarvan aan de getrouwheid en rechtmatigheid van de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten. Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking, die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing. Hierdoor is onze analyse en evaluatie beperkter dan dat deze zou zijn geweest in het kader van een opdracht tot het geven van een oordeel omtrent de opzet, het bestaan, de effectiviteit en de efficiency van de interne beheersing als geheel en bestrijkt daarom niet noodzakelijkerwijze alle in de interne organisatie vervatte tekortkomingen. Daarnaast hebben wij een aantal aandachtspunten benoemd waarvan wij het zinvol achten daar bij de controle aandacht aan te besteden.

Wij hebben bij de interim-controle vooral aandacht besteed aan de inrichting van uw interne beheersomgeving en de financiële processen. Daarbij hebben wij de doorkijk gemaakt naar 2022, het jaar waarover waarschijnlijk voor het eerst de rechtmatigheidsverantwoording door het college moet worden afgegeven. In de managementletter gaan wij daar, in hoofdstuk 2, ook uitvoerig op in.

Hierna geven wij aan welke belangrijkste risicogebieden en aandachtspunten voor de jaarrekeningcontrole 2021 van uw gemeente zijn geïdentificeerd. Deze zijn mede bepaald op basis van het overleg wat wij op 3 september 2021 met de auditcommissie hebben gehad.

Aandachtspunten voor controle en rapportage

Voor de jaarrekeningcontrole 2021 onderkennen wij een aantal (bruto) aandachtspunten, die een verhoogd (bruto) risico met zich mee (kunnen) brengen op een materiële fout in uw jaarrekening en die een mogelijke impact op de bedrijfsvoering kunnen hebben. Opname van een risicogebied of aandachtspunt in deze opsomming betekent niet dat daadwerkelijk sprake is van risico's die zich ook voordoen, maar is enkel bedoeld om aan te geven dat wij hier tijdens onze controle (extra) aandacht aan zullen besteden. De risicogebieden zijn hieronder weergegeven.

- Voortgang investeringsplanning en beheersing van kredieten (waaronder Poort van Hoorn)
- De waardering en risico-inschatting met betrekking tot lopende grondexploitaties, inclusief de geldende regels rondom het tussentijds winstnemen.
- De verantwoording en waardering van voorzieningen voor diverse kapitaalgoederen in relatie tot de aan- of afwezigheid van actuele beheerplannen.
- Naleving van de (Europese) aanbestedingsregels, mede in relatie tot fouten in voorgaande jaren (2020 afwijking € 892.000).
- Uw fiscale positie in het kader van de Vpb.

- Management override of controls. Dit betreft de mogelijkheid die het management heeft om specifieke interne beheersingsmaatregelen te omzeilen, bijvoorbeeld door memoriaalboekingen of het schattingsproces. De specifieke aandacht voor dit risico is voorgeschreven vanuit de controlerichtlijnen.
- Risico's en onzekerheden in het sociaal domein, waaronder de afwikkeling van de over 2020 gerapporteerde onzekerheden (€ 8,6 mln.) en de uitkomsten van uw onderzoek naar de levering van zorg in 2021.
- Uw afhankelijkheid van derden inzake de verantwoording en rapportage (Sociaal Domein, Parkeren en Inkomensregelingen).
- De follow-up ten aanzien van eerder gerapporteerde aandachtspunten vanuit de interne en externe controle.
- De actualisatie van de (fraude-)risicoanalyse.
- De voortgang en status van de (noodzakelijke en gewenste) verbeteringen met betrekking tot de kwaliteit van de interne beheersing in relatie tot de af te geven rechtmatigheidsverantwoording door het college (over boekjaar 2022).

Ter voorkoming van een materiële fout in de jaarrekening heeft u voor bovenstaande risicogebieden interne beheersingsmaatregelen getroffen. Wij hebben ons tijdens de interim-controle gericht op de opzet en het bestaan van de door u ingerichte beheersingsomgeving, die deze risico's moeten verkleinen.

Materialiteit

De materialiteitsbepaling bij de gemeente Hoorn is gebaseerd op het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) en op het door uw gemeenteraad op 12 november 2019 vastgestelde controleprotocol 2019 en verder. Voor fouten is deze gebaseerd op 1% van de lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en voor onzekerheden op 3% van de lasten inclusief toevoegingen aan de reserves. Bij onze controleplanning zijn wij vooralsnog uitgegaan van de cijfers volgens de primaire begroting 2021. Wanneer de jaarrekening 2021 beschikbaar is, zullen wij onze materialiteitsbepaling op basis van de werkelijke cijfers over boekjaar 2021 herzien. Bij de interim-controle is derhalve uitgegaan van:

Bron: begroting 2021	Fouten	Onzekerheden
	€ 2.500.000	€ 7.500.00

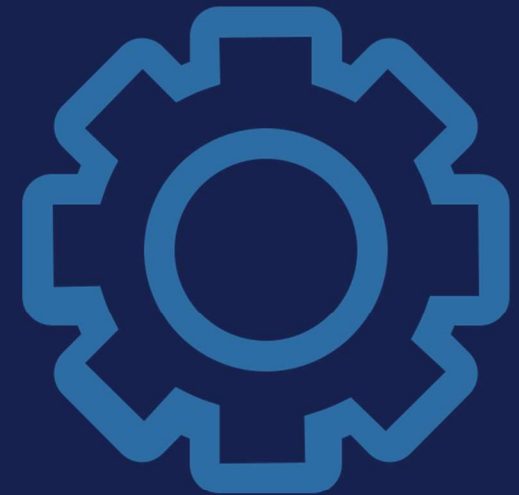
Voor de controle op naleving van de Wet Normering Topinkomens (WNT) hanteren wij een lagere materialiteit. Deze specifieke materialiteitsberekening is verplicht gesteld vanuit het controleprotocol WNT.

Kernboodschappen

De kernboodschappen uit onze interim-controle 2021 hebben wij steeds in de linker kantlijn weergegeven.

2.

Onze evaluatie van uw interne beheersomgeving

2. Onze evaluatie van uw interne beheersomgeving

De interne beheersing ontwikkelt zich positief

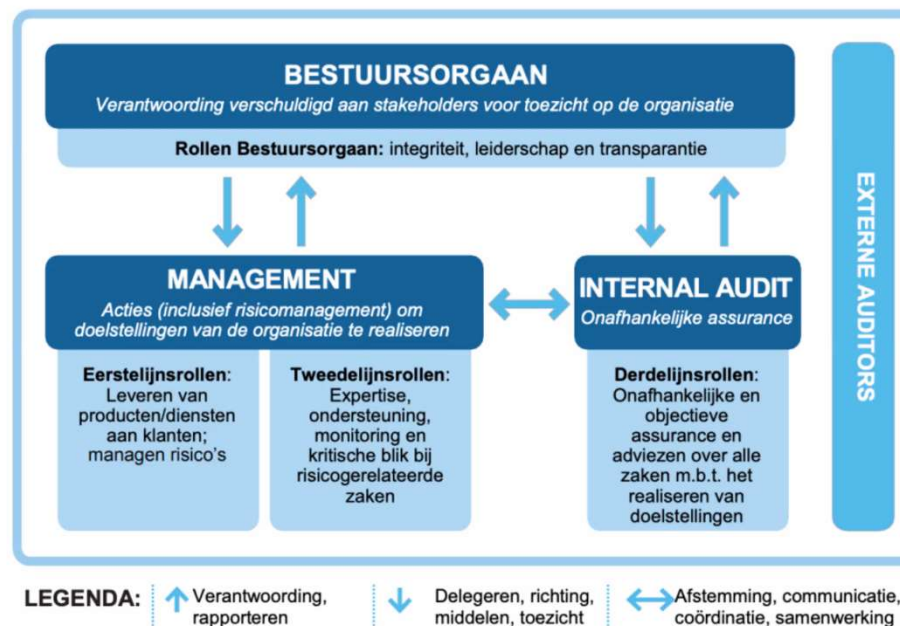
De controle van het boekjaar 2021 is de derde (jaarrekening)controle die wij voor uw gemeente uitvoeren. Wij merken dat uw gemeente stappen aan het zetten is op het gebied van de interne beheersing. Met name de kwaliteit van de uitgewerkte procesbeschrijvingen en het documenteren van het bestaan van deze beheersmaatregelen hebben wij als positief ervaren.

Waar wij zien dat u nog stappen kunt maken is hoe omgegaan moet worden met afwijkingen. Uit de door u uitgevoerde lijncontroles of detailcontroles blijken soms afwijkingen. Deze worden ook door u in de interne controlerapportages gerapporteerd, echter een goede oorzaakanalyse en het geven van opvolging aan deze bevindingen verdient nog uw aandacht. In hoofdstuk 3 van onze managementletter gaan wij daar ook op in.

Verder hebben wij vastgesteld dat uw gemeente stappen zet in het uitwerken van overkoepelende beheersmaatregelen, zoals de uitwerking van de frauderisico-analyse en het interne controleplan. Ook de verbijzonderde interne controle heeft u zelf opgepakt, wat naar onze mening ook een goede ontwikkeling is. Op deze wijze krijgt u immers eerder scherp dat er getrouw en rechtmatig gehandeld is, of waar sprake is van risico's of afwijkingen, zodat u daar gelijk op kunt reageren. Wel blijven wij uw aandacht vragen voor de betrokkenheid van de eerste en tweede lijn bij de doorontwikkeling van de interne beheersing. Deze is naar onze mening nu nog onderbelicht.

Het is in onze visie van belang om zo min mogelijk te moeten steunen op de uitkomsten van de verbijzonderde interne controle achteraf maar juist meer gebruik te maken van interne controles die in de lijn zijn ingeregeld. Door het meer volwassen worden van de organisatie is het naar onze mening van belang om uw kwaliteitsbeoordeling mede te gaan baseren op een beoordeling van de controlemaatregelen die door de organisatie zelf reeds worden uitgevoerd om relevante risico's af te dekken: van repressieve controles met "bevindingen achteraf" naar zekerheid aan de voorkant. Deze (beoogde) kwaliteitsimpuls aan de eigen organisatie vinden wij daarnaast een goede ontwikkeling die past bij het beleid dat het college vanaf het boekjaar 2022 zelfstandig de rechtmatigheidsverantwoording moet afgeven.

Onze controleaanpak is naast het controleren van de jaarrekening gericht op het verbeteren van uw bedrijfsvoering inclusief de digitalisering hiervan. In onze controle hanteren wij daarvoor het zogenaamde "3-lines model" (de drie verdedigingslijnes). Dit model geeft handvatten om te beoordelen waar in de interne beheersing risico's worden ondervangen:

- In de **eerste lijn**: in het primaire proces, onder verantwoordelijkheid van de proceseigenaar.
- In de **tweede lijn**: in de ondersteunende processen zoals financiën, HR en projectmanagement, waar “checks and balances” zijn ingericht om fouten te signaleren.
- In de **derde lijn**: in uw verbijzonderde interne controle achteraf.

In het algemeen zien wij dat de afgelopen jaren steeds meer, bij organisaties als uw gemeente, wordt ingestoken op een verdere versterking van processen en de kwaliteitsverbetering van de interne beheersing. Dit laatste heeft grote raakvlakken met de accountantscontrole. Bij de accountantscontrole wordt steeds meer naar de kwaliteit van de interne beheersing gekeken (de waarborgen die een organisatie moet treffen of heeft getroffen om risico's te beperken) in plaats van achteraf vaststellen of zaken goed of fout gegaan zijn.

In de eerste lijn, de primaire afdelingen, hebben wij een aantal waarnemingen waar verbetering mogelijk is. Hiervoor verwijzen wij naar hoofdstuk 3 van deze managementletter. Resumerend kan gesteld worden dat doorontwikkeling op onderdelen zeker mogelijk is, en dat u zult moeten bepalen in welke lijn u maatregelen wilt implementeren. Hierbij is het van belang dat u maatregelen

implementeert die passen binnen de wijze waarop de u interne controle wilt inrichten. Ook met de huidige inrichting is een totstandkoming van een getrouwe en rechtmatige jaarrekening mogelijk, echter kost dit op onderdelen (voor zowel de organisatie als ons) veel tijd doordat niet of beperkt gesteund kan worden op maatregelen in het primaire proces. Met het “Beleid interne beheersing” geeft u nadere uitwerkingen aan de verbetermogelijkheden van de interne beheersing en beoogt u maatregelen te treffen die op lange termijn een structurele borging moeten afdwingen in de kwaliteit van de gemeente en haar processen. Deze kwaliteitsimpuls aan de eigen organisatie vinden wij een goede ontwikkeling die past bij de eerder genoemde ontwikkeling dat het college op termijn zelfstandig de rechtmatigheidsverantwoording moet afgeven.

De verantwoordelijkheid voor het actueel houden van de procesbeschrijvingen zou nadrukkelijker bij het lijnmanagement moeten komen te liggen. De “eerste lijn” is dan aan zet om, door middel van een lijncontrole, aan te tonen dat het proces ongewijzigd is gebleven ofwel aan te tonen dat sprake is van wijzigingen. Nu doen de adviseurs interne beheersing dit. In geval van wijzigingen in de inrichting van processen moet de impact op de (verbijzonderde) interne controle beoordeeld worden. In het kader van “eigenaarschap” denken wij dat de “vakafdelingen” hierin komende jaren een nadrukkelijke rol toebedeeld zullen krijgen.

Inmiddels is, in overleg met de proceseigenaren en volgens het beleid interne beheersing, een overkoepelend controlejaarplan opgesteld voor boekjaar 2021. Hierin zijn relevante interne controles in kaart gebracht en wordt beoordeeld welke functionaris deze controles uit zou moeten voeren. Uw verwachting was dat er controles zouden verschuiven van de adviseur interne beheersing naar de 1e en 2e lijn. Dit is ten dele gerealiseerd en naar onze mening nog een aandachtspunt voor 2022 en verder. Ook voor 2021 zien wij dat uw adviseurs Interne Beheersing veel afvangen. Voor de directie zien wij hierin een belangrijke rol om te sturen op de gewenste ontwikkeling. Wij denken hierin graag met u mee. Om een optimale afstemming tussen de interne controle en de accountantscontrole te realiseren, vragen wij u om uw uitvoeringsplan 2022 tijdig met ons af te stemmen.

Rechtmatigheids- verantwoording: (voorlopig) uitgesteld naar 2022

Inleiding

Het ministerie van BZK heeft via de nieuwsbrief IBI (nummer 103, juni 2021) aangegeven dat de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording uitgesteld wordt tot in ieder geval de jaarrekening 2022. Dit betekent dat vanaf dan onze controleverklaring alleen een oordeel inzake de getrouwheid van de jaarrekening (inclusief de rechtmatigheidsverantwoording door het college, die in de jaarrekening wordt opgenomen) bevat. De Commissie BBV heeft inmiddels de herziene kadernota uitgebracht (Kadernota rechtmatigheid 2022), waarin zij haar visie geeft over de invulling van het begrip rechtmatigheid in de rechtmatigheidsverantwoording. De Kadernota rechtmatigheid 2022 is daarmee vooral een belangrijk document voor het bestuur van decentrale overheden geworden. Met de rechtmatigheidsverantwoording van het college beoogd de wetgever onder meer de volgende doelen te realiseren:

- Een expliciete rechtmatigheidsverantwoording **benadrukt de politieke aanspreekbaarheid** van het College van B&W;
- Het kan een **kwaliteitsverhogend** effect op de financiële bedrijfsvoering bij gemeenten en provincies hebben;

- *De voorgestelde methodiek sluit bovendien aan bij een **breder maatschappelijke trend**, waarbij het bestuur verantwoording aflegt over de rechtmatigheid.*

Omdat het separate oordeel van de accountant over rechtmatigheid gaat verdwijnen, is de Kadernota rechtmatigheid 2022 niet (meer) gericht op de accountantscontrole. Dit laatste is in het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) geregeld.

Hierna gaan wij op een aantal aspecten met betrekking tot de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording nader in en geven we aan, op basis van onze uitgevoerde interim controle, waar u momenteel staat. Wij adviseren u overigens om kennis te nemen van de Kadernota rechtmatigheid 2022. Deze Kadernota kan ondersteunend zijn aan het verder vormgeven aan de invulling van de rol van verschillende actoren binnen uw gemeente. In paragraaf 1.4 van de Kadernota is een tiental stellige uitspraken gedaan en zijn zeven aanbevelingen gedaan. Deze worden in de Kadernota verder uitgewerkt. Deze stellige uitspraken en aanbevelingen kunnen u helpen bij de verdere implementatie van de rechtmatigheidsverantwoording binnen uw organisatie.

Verschuiving van rollen

In navolging van een advies van de commissie Depla in 2015 over de vernieuwing van de begroting en verantwoording wordt naar verwachting met ingang van boekjaar 2022 een 'rechtmatigheidsverantwoording' voor gemeenten en gemeenschappelijke regelingen ingevoerd. Dit betekent dat vanaf dan onze controleverklaring alleen een oordeel inzake de getrouwheid van de jaarrekening bevat. In de jaarrekening is dan ook de rechtmatigheidsverantwoording van het college opgenomen. Nadere verduidelijkingen op de rechtmatigheidsverantwoording of aanvullende toelichtingen worden in de paragraaf Bedrijfsvoering opgenomen. De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording betekent ook een verschuiving van rollen in het kader van de accountantscontrole:

Gemeenteraad:

- Vaststelling normenkader, verantwoordingsgrens (tussen 0% en 3% van incl. toevoegingen aan reserves) en rapporteringsgrens;
- Afstemming vooraf en verantwoordingsgesprek voeren met college (niet met accountant).

College:

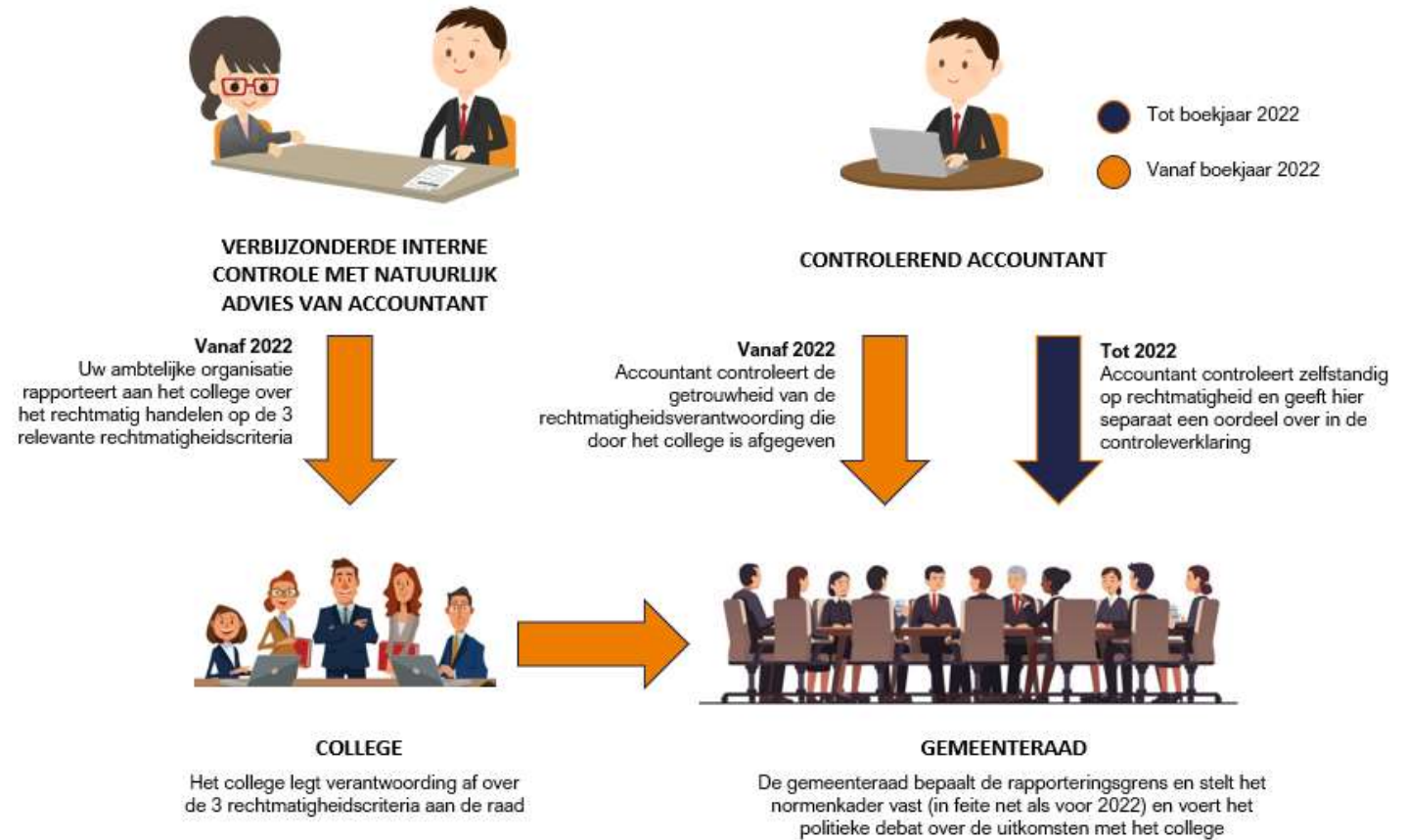
- Organiseren van de onderbouwing van de rechtmatigheidsverantwoording;
- Opstellen van de verantwoording en opname in jaarstukken.

Accountant:

- Controleert alleen nog de getrouwheid van de jaarrekening (incl. de getrouwheid van de rechtmatigheidsverantwoording);
- Adviseren van college over aanpak.

Het is van belang dat uw gemeente hier op een goede wijze invulling aan geeft. Hierbij is met name het investeren in de kwaliteit van de bedrijfsvoering, het verder professionaliseren van de interne controlefunctie, en het vergroten van bewustwording op het gebied van rechtmatigheid van belang. Hierna hebben wij de wijzigingen gevisualiseerd.

WIJZIGING RECHTMATIGHEIDSVERANTWOORDING EN CONTROLE BIJ GEMEENTEN

Waar staat u?

Vanuit het team Planning en Control (P&C) is in 2020 reeds een voorstel uitgewerkt om de organisatie voor te bereiden om tot een rechtmatigheidsverantwoording over boekjaar 2021 te komen. Onderdeel van dit voorstel is een 'beleid interne beheersing', waarin de visie op interne beheersing is opgenomen, evenals de rollen en verantwoordelijkheden. Dit voorstel is in juni 2020 in het

directieoverleg behandeld. Daarna (september 2020) is de stuurgroep bijgepraat over de aanstaande wetswijziging en wat dit voor de organisatie betekent, wat het beoogde ambitieniveau van de gemeente is en wat de voorgestelde rapporteringstolerantie is. Het uitstellen vanuit de wetgever heeft gevolgen gehad voor uw planning. Deze heeft u bewust wat doorgeschoven, omdat u de ontwikkelingen ook wilt blijven volgen en deze gelijk wilt doorvertalen in uw plan van aanpak.

Uw gemeente heeft inmiddels een intern controleplan 2021-2024 opgesteld om mede invulling te geven aan de ontwikkelingen rondom de rechtmatigheidsverantwoording. Op basis van dit plan kunt u borgen dat u in 2023 in staat bent om de rechtmatigheidsverantwoording voor het boekjaar 2022 op te stellen. Voor uw gemeente is dit document vooral van belang omdat dit dient als kapstok voor de werkzaamheden op het gebied van rechtmatigheid die al eerder binnen uw organisatie werden uitgevoerd. Wij adviseren tevens om ook een eindrapport op te stellen waarin de bevindingen en adviespunten samenkomen ter onderbouwing van de rechtmatigheidsverantwoording en de toelichting in de paragraaf bedrijfsvoering. In de huidige situatie zijn wij van mening dat uw gemeente voldoende in staat zou moeten zijn om invulling te geven aan de rechtmatigheidsverantwoording.

Verantwoordingscriteria rechtmatigheid in relatie tot de interne controle

In de jaarrekening legt het college verantwoording af over negen criteria van rechtmatigheid. Zes criteria, die betrekking hebben op getrouwheid en óók onderdeel zijn van rechtmatigheid, komen tot uitdrukking in de balans en het overzicht van baten en lasten. Drie specifieke rechtmatigheidscriteria komen tot uitdrukking in de rechtmatigheidsverantwoording. De negen criteria gelden ook als uitgangspunt vanuit de wetgever, waarbij de reikwijdte van de verantwoording niet wijzigt ten opzichte van de situatie tot en met 2021, waarin de accountant het oordeel over rechtmatigheid afgeeft. Omdat er zes criteria worden afgedekt door het getrouwe beeld hoeven deze om die reden niet afzonderlijk vermeld te worden in de rechtmatigheidsverantwoording. Vanzelfsprekend maken deze zes criteria wel onderdeel uit van de reguliere jaarrekeningcontrole. In het volgende schema is dit in beeld gebracht.

CRITERIA VAN RECHTMATIGHEID	OMSCHRIJVING	TOETSINGSKADER	
Begrotingscriterium	Financiële handelingen moeten passen binnen het kader van de geautoriseerde begroting. Past het totaal binnen het opgestelde en geautoriseerde begroting.	Overschrijding van de begroting.	Overblijvende rechtmatigheids-criteria
Voorwaardencriterium	Nadere eisen die worden gesteld bij de uitvoering van financiële beheershandelingen.	- Subsidievoorwaarden - Aanbesteding - Belastingwetgeving	
M&O-criterium	De interne toetsing op juistheid en volledigheid van gegevens die door derden zijn verstrekt bij het gebruik van overheidsregelingen (= misbruik). De interne toetsing of derden bij het gebruik van overheidsregelingen geen (recht)handelingen hebben verricht die in strijd zijn met het doel of de strekking van de regeling (= oneigenlijk gebruik).	- Subsidieregelingen - Kwijtschelding - Uitkeringen - Aanbesteding	
Calculatiecriterium	De vastgestelde bedragen zijn juist berekend.	- Legesbedragen - Facturen	Rechtmatigheids-criteria afgedekt door controle 'getrouw beeld
Valuteringcriterium	Het tijdstip van betaling en de verantwoording van verplichtingen is juist.	Aangegaan en verantwoording van contracten en verplichtingen.	
Leveringscriterium	Juistheid van ontvangen goederen en/ of diensten.	Inkoop van goederen/ diensten.	
Adresseringscriterium	De persoon of organisatie waar een financiële stroom naar toe is gegaan, is juist (rechthebbende).	Betalingsverkeer	
Volledigheidscriterium	Alle opbrengsten die verantwoord zouden moeten zijn, zijn ook verantwoord.	- Huren en pachten - Parkeerbelasting	
Aanvaardbaarheidscriterium	De financiële beheershandeling past bij de activiteiten van de Gemeente en in relatie tot de kosten is een aanvaardbare tegenprestatie overeengekomen.	- Inkoop van goederen en/ of diensten - Verstrekken van subsidies	

NU: Toetsingscriteria specifiek voor het rechtmatigheidsoordeel van de accountant.

STRAKS: Scope van de door het college af te geven oordeel over de rechtmatigheid (rechtmatigheidsverantwoording).

In artikel 18 van uw financiële verordening is in lid 3 het volgende opgenomen: "Het college zorgt, voor het getrouwe beeld van de jaarrekening en de rechtmatigheid van de baten en lasten en de balansmutaties, voor de jaarlijkse interne toetsing van de getrouwheid van de informatieverstrekking en de rechtmatigheid van de beheershandelingen". De scope zoals in uw verordening beschreven gaat verder dan de interne controle op uitsluitend de criteria van rechtmatigheid zoals in de Kadernota rechtmatigheid 2022 is beschreven. Wij adviseren u hier goed rekening mee te houden bij het plannen van controlewerkzaamheden, maar ook bij de evaluatie van bevindingen.

Raakvlakken met de interne beheersing

De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording heeft voor een belangrijk deel te maken met het feit dat het college verantwoordelijk is voor de rechtmatige uitvoering van de begroting. Het is daarom ook aan het college om daar verantwoording over af te leggen. Het is daarbij van belang dat de verantwoording over de rechtmatigheid efficiënt en effectief wordt vormgegeven en dat de administratieve- en controlelasten niet stijgen. Binnen uw gemeente wordt de benodigde informatie om de rechtmatigheidsverantwoording op te kunnen stellen vooral verzameld op basis van de (verbijzonderde) interne controle die u

uitvoert. Het is daarom van belang om de opzet en inrichting van de interne controle periodiek goed tegen het licht te (blijven) houden. Aandachtspunten daarbij zijn naar onze mening:

- U beschikt over een intern controleplan 2021-2024. Evalueer dit plan jaarlijks en stel zo nodig bij. Maak goede keuzes aan de voorkant en stem deze af met de accountant.
- Stuur actief op de aanbevelingen uit de interne en externe controle.
- Werk risico-gericht en daarmee doelmatig.
- Maak, waar mogelijk, gebruik van beheersmaatregelen in processen in plaats van (te) uitgebreide steekproeven achteraf.
- In het verlengde van het vorige punt. Het is naar onze mening waardevol als uw organisatie in het interne controleplan ook expliciet aandacht besteedt aan de interne beheersing rondom de IT-omgeving en daar gebruikt van maakt bij de Verbijzonderde Interne Controle (VIC).
- Voer de geplande werkzaamheden overeenkomstig uw planning (dus tijdig) uit.
- Evalueer bevindingen en aanpak, maak oorzaakanalyses bij afwijkingen en stel indien noodzakelijk bij.

Wij adviseren u overigens om kennis te nemen van de Kadernota rechtmatigheid 2022 en op basis daarvan te bepalen of uw intern controleplan voldoet aan de uitgangspunten zoals deze daarin zijn benoemd. In paragraaf 1.4 van de Kadernota is een tiental stellige uitspraken gedaan en zijn zeven aanbevelingen gedaan. Deze worden in de Kadernota verder uitgewerkt.

Scoping 2021 en verder ondersteunt bij data-analyses

Voor het inzicht in de processen is het voor de interne controle en voor onze externe controle van belang dat de organisatie integraal inzicht kan geven in de omvang van de processen (zoals bijvoorbeeld lonen en salarissen, inkopen, subsidieverstrekingen, belastingen en heffingen). Dit inzicht draagt bij aan een effectieve en efficiënte VIC en externe controle en zo realiseren wij samen dat wij gemeenschappelijke definities hebben van de belangrijke financiële stromen in uw administratie. Wij noemen dit ook wel de “scoping”.

Daarnaast is het belangrijk om vast te kunnen stellen dat u en wij alle financiële stromen in beeld hebben. Met de scoping ontstaan zowel voor de interne controle als de accountantscontrole gelijke definities van posten, borgt u een “volkomen” controle en kunnen ook de onderbouwingen in het jaarrekeningdossier hieraan gekoppeld worden. Om die reden heeft u de administratie verdeeld in stromen die hetzelfde administratieve proces volgen.

Bij de controle 2019 zijn wij samen met uw organisatie verder gegaan met de scoping die u samen met uw voorgaande externe accountant heeft gemaakt. Gedurende 2019 stelden wij samen vast dat de tot dan opgezette scoping niet in alle gevallen goed werkte. Wij hebben voor 2020 een scoping gemaakt welke meer met data-analyse werkt. Vanaf boekjaar 2021 heeft u deze zelf gemaakt. Deze vormt een goede basis om zowel de interne controle als onze externe accountantscontrole uit te voeren. Wij constateren dat u zelf ook kritisch bent op de gemaakte scoping en dat u bezig bent om deze door middel van data-analyse nog verder te verbeteren. Hiermee loopt u voor op andere gemeenten.

ICT-transitie (outsourcing ICT infrastructuur)

Positie IT in de samenleving

De positie van IT in onze samenleving wordt steeds belangrijker. Er is bijna geen enkele organisatie meer te bedenken die niet afhankelijk is van de IT. Technologische ontwikkelingen volgen zich in dit digitale tijdperk razendsnel op. Dit leidt enerzijds tot nieuwe mogelijkheden, maar brengt ook risico's met zich mee. Op basis van de gesprekken die wij met uw medewerkers van het team Team Informatiemanagement & Automatisering hebben gevoerd en de beleidsstukken die wij hebben ingezien, merken wij op dat de gemeente Hoorn zich voldoende bewust is van deze nieuwe mogelijkheden en risico's. Het Team Informatiemanagement & Automatisering heeft begin 2021 de belangrijkste risico's en mogelijkheden met het rapport "ICT landschap Hoorn" in kaart gebracht, zodat daar op gestuurd kan worden.

Outsourcing IT-infrastructuur en nieuwe regie organisatie

Op dit moment is uw organisatie op het gebied van IT volop in ontwikkeling. In 2022 gaat u een groot deel van ICT-infrastructuur uitbesteden aan een IT-dienstverlener. Met het oog hierop bent u bezig om de organisatiestructuur op IT gebied te wijzigen. De overgang van een groot deel van de ICT-infrastructuur zal medio 2022 plaats vinden. Wij zullen dit traject als extern accountant volgen. U bent zich bewust van de risico's die outsourcing met zich mee brengt. De afspraken met de nieuwe IT-dienstverlener zijn inmiddels ook vastgelegd in een SLA (Service Level Agreement). Tevens adviseren wij u om vast te stellen dat alle gegevens juist en volledig zijn overgezet naar de nieuwe infrastructuur. Zie ook verderop in dit onderdeel.

Impact op onze controle aanpak

Als externe accountant willen wij onze controle efficiënt en effectief uitvoeren. Gelet op de ontwikkelingen waar u voor staat, is het niet logisch om veel tijd en energie in de kwaliteit van de huidige IT-infrastructuur en systemen te steken. Daarom zullen wij, net als in voorgaande jaren, onze controle gegevensgericht uitvoeren en niet steunen op uw huidige IT-omgeving.

Conversie gedurende het jaar

Uw medewerkers van het Team Informatiemanagement & Automatisering hebben ons verteld dat de beoogde conversie naar de nieuwe infrastructuur gedurende het jaar (2022) zal plaatsvinden. Een overgang gedurende het jaar brengt in theorie meer risico's met zich mee dan een overgang per jaareinde. Om deze reden is het van groot belang dat de conversie goed gedocumenteerd en zichtbaar gecontroleerd wordt. Om u hierop voor te bereiden hebben wij een aantal aandachtspunten op een rij gezet, waarbij wij alleen ingaan op de conversie van financiële gegevens.

Enkele aandachtspunten (niet limitatief) naar onze mening zijn:

- Controleer en verwerk alle boekingen, facturen en bankafschriften definitief in de administratie en "bevries" deze.
- Controleer en print de balans, het overzicht van baten en lasten, overzicht taakvelden uit.
- Controleer en print de openstaande postenlijst en saldijst van debiteuren en crediteuren uit.
- Stel gedetailleerde en sluitende specificaties van alle balansrekeningen op.

- Sluit alle sub administraties zichtbaar aan op de financiële administratie.
- Controleer of alle systeeminstellingen van de dagboeken, grootboek koppeling en andere instellingen kloppen.
- Controleer in de administratie de BTW codes en de betalingscondities.
- Draai een aanwezige bankcontrole en/of consistentiecontrole in het pakket om de administratie te controleren op consistentie.
- Maak totaal tellingen van het aantal records wat over moet en wat over is gegaan.
- Maak, voordat u gaat converteren, een back up van uw administraties.

In dit verband geven wij u ter overweging of het zinvol is om tot een tussentijdse harde afsluiting te komen en deze ook te laten controleren. Daarmee heeft u altijd een houvast om op terug te vallen wanneer dat nodig is. Wij adviseren u tevens om uw conversieplan tijdig (dus voor de conversie) met een IT-specialist af te stemmen.

Een volledig nieuwe administratie opzetten kan een tijdrovende activiteit zijn. Mede om die reden is dat niet uw bedoeling en bent u voornemens om ook zoveel als mogelijk (stam) gegevens te converteren. Deze stamgegevens worden één op één overgenomen uit uw bestaande administratie. Mogelijk is het van belang dat u tijdens de conversie de stamgegevens opschooft. Binnen bestaande administraties is dat soms lastig en kunnen er achterhaalde gegevens in de administratie zitten. Denk hierbij aan niet gebruikte grootboeknummers, oude debiteuren en crediteuren en niet meer in gebruik zijnde activa. Doordat deze nog bestaan binnen een administratie, zijn overzichten vaak minder duidelijk en neemt de kans op fouten toe. Wij adviseren u te onderzoeken of het opschonen van stamgegevens wenselijk is.

Monitor de frauderisico's en voer hierover periodiek het gesprek met de Raad

Wij hebben het college in 2019 en 2020 geadviseerd om, als onderdeel van haar verantwoordelijkheid hierin, een frauderisicoanalyse op te stellen, deze regelmatig te actualiseren en ook te bespreken met de auditcommissie. Daarbij hebben wij ook handvatten gegeven hoe dit vormgegeven zou kunnen worden. In het voorjaar 2021 heeft u weer stappen gezet en heeft u de beoogde aanpak vormgegeven. In uw aanpak worden eventuele frauderisico's per proces in kaart gebracht en meegenomen in het intern controleplan. Onderkende risico's worden onder de aandacht van teammanagers gebracht en worden gerapporteerd aan directie en college. Teammanagers en proceseigenaren zijn verantwoordelijk voor het formuleren van actiepunten en de medewerkers Planning & Control bewaken de voortgang van de realisatie hiervan.

Wat wij sterk vinden in uw beoogde aanpak, is dat er ook gerapporteerd zal gaan worden aan de auditcommissie. Daarbij zult u onder meer ingaan op frauderisico's met beperkte interne beheersingsmaatregelen en op de uitkomsten van getoetste interne beheersingsmaatregelen.

Met uw aanpak geeft u naar onze mening voldoende invulling aan het belang om regelmatig (minimaal eens per jaar) met de raad (via de auditcommissie) een gesprek over frauderisico's te voeren. Dit is nodig om de raad te ondersteunen in haar toezichthoudende functie. Daarvan is immers een onderdeel dat de Raad vast kan stellen dat het college conform de financiële verordening een toereikende interne beheersing heeft opgezet om (fraude) risico's te ondervangen. Een (actuele) frauderisicoanalyse is daarbij een sterk hulpmiddel om de frauderisico's te monitoren en periodiek te evalueren of de interne

beheersmaatregelen nog voldoende effectief zijn om frauderisico's naar een (door u gedefinieerd) acceptabel en door u geaccepteerd niveau te verlagen.

Cyber risico's – blijf alert

Dagelijks worden bedrijven aangevallen met gijzelsoftware. De schade voor bedrijven kan dan aanzienlijk oplopen. Een recent voorbeeld hiervan is de hack bij VDL. Het installeren van gijzelsoftware kost dit bedrijf namelijk miljoenen per dag. Dit zal bij een gemeente als Hoorn waarschijnlijk niet tot miljoenen oplopen, maar toch kan de schade van een dergelijke hack aanzienlijk zijn. Ook uw gemeente is recent getroffen door een hack. U heeft de raad geïnformeerd over deze hack en u heeft vastgesteld dat de schade uiteindelijk mee viel. Als gevolg van de hack heeft u Multi Factor Authentication (MFA) versneld ingevoerd. Dit vinden wij een goede ontwikkeling. U geeft aan door te gaan met het vergroten van de bewustwording onder uw medewerkers en u laat de IT-omgeving testen door externe partijen. Wij zien dit als positieve ontwikkeling en adviseren u uiteraard om hier mee door te gaan.

De grip op opvolging van bevindingen uit de interne- en externe controle is verbeterd

In de managementletters en accountantsverslagen van voorgaande jaren, maar ook in interne controleverslagen, zijn aanbevelingen opgenomen om de bedrijfsvoering te versterken en de risico's te verminderen. Recent is een rapportage opgesteld door uw adviseurs interne beheersing waar per gerapporteerde bevinding de huidige status is aangegeven. In de rapportages kan ook de verantwoordelijk teammanager, de medewerker die het actiepunt moet uitvoeren en de deadline worden opgenomen. Bij een aantal bevindingen zien wij dat deze deadline echter nog niet is ingevuld. Ook is in een aantal gevallen het actiepunt niet gerealiseerd op de gestelde deadline. In meerdere gevallen wordt daar dan ook een toelichting bij gegeven.

Naar onze mening is dit een belangrijke stap in de verdere doorontwikkeling van uw financiële bedrijfsvoering en de verder te plannen en uit te voeren interne controlewerkzaamheden. Realisatie van actiepunten kan immers een positieve impact hebben op het ingeschatte risicoprofiel en daarmee op de aard en omvang van eventuele verdere controlewerkzaamheden.

Uw adviseurs interne beheersing zullen met ingang van 2021 tweemaal per jaar, en waar nodig tussentijds, verslag uitbrengen aan de directie en het college over de ontwikkelingen en aandachtspunten met betrekking tot interne beheersing. De bevindingen en follow up uit de interne en externe controle zijn hier onderdeel van. Wij vinden dit een positieve ontwikkeling. Door deze rapportage, wat ons betreft in samengevatte vorm, ook te delen met de auditcommissie kan ook zij op overzichtelijke wijze geïnformeerd worden over de voortgang die u maakt. Wij adviseren u de rapportage derhalve ook aan de auditcommissie te verstrekken.

3. Procesbevindingen

3. Procesbevindingen

De onderbouwing van prestatielevering blijft een aandachtspunt. De commissie BADO heeft hiervoor een notitie geschreven.

Wij hebben voorgaande jaren aanbevolen richtlijnen over het bijvoegen van documentatie over de geleverde prestatie bij een factuur op te stellen. In de huidige situatie geven de zogenaamde ‘prestatieverklaarders’ bij het autoriseren van facturen hun akkoord, maar wordt nog in te beperkte mate gebruik gemaakt van het systeem om een toelichting te geven of (een verwijzing naar) ondersteunende documentatie op te nemen. Achteraf is het op dit moment dan lastiger om de prestatielevering vast te stellen. Ook dit jaar hebben wij in de interim-controle opgemerkt dat het verkrijgen van toereikende informatie over de prestatielevering niet altijd eenvoudig is. Wij merken wel op dat ten opzichte van vorig jaar er minder openstaande punten zijn ten opzichte van de controle van vorig jaar.

U heeft aangegeven te willen onderzoeken in hoeverre en op welke wijze ons advies overgenomen kan worden. Dit maakt deel uit van een breder intern onderzoek naar de optimalisatie van het proces “van bestellen tot betalen”. Dit project is echter vertraagd.

Wij adviseren u uw onderzoek met enige spoed weer op te pakken, omdat heldere richtlijnen daadwerkelijk kunnen leiden tot een versterking van de interne beheersing, die ook in het kader van de rechtmatigheidsverantwoording van het college over 2022 ondersteunend is. Immers, een meer risico-gerichte benadering rond de verplichte vastlegging van documentatie voor de prestatielevering kan er mede voor zorgen dat voor posten waar u op voorhand gemotiveerd geen risico ziet in de prestatielevering kan worden volstaan met de digitale autorisatie (en eventuele korte toelichting) en er dan geen onderbouwende documentatie in uw administratie hoeft te worden opgenomen. U kunt zich dan meer richten op de risicovolle(re) posten, waarbij u er dan uiteraard strikt op toe dient te zien dat de documentatie wel aanwezig is.

Een belangrijke ontwikkeling in dat verband is de op 24 juli 2020 verschenen notitie “Vastlegging en onderbouwing prestatielevering bij inkopen door decentrale overheidsorganisaties” van de commissie BADO (Bedrijfsvoering en audits gemeenten en provincies). De commissie BADO bestaat uit deskundigen die onder meer werkzaam zijn bij gemeenten, provincies, de VNG, de beroepsorganisatie van accountants (NBA), accountantskantoren en het Rijk en richt zich onder meer op de verheldering van vraagstukken die spelen op het raakvlak van auditing en bedrijfsvoering van gemeenten en provincies. De adviezen in deze notitie liggen in lijn met de eerder door ons gegeven adviezen. Daarnaast geeft de notitie handvatten voor een toereikende onderbouwing van prestatielevering in een aantal praktijksituaties. Wij adviseren u deze notitie ook mee te nemen in de optimalisatie van het proces “van bestellen tot betalen” en dan ook breder te bespreken met de prestatieverklaarders.

Regionale aanpak

Uw gemeente is in 2020 gestart met een nieuwe regionale aanpak om de getrouwheid en rechtmatigheid van de declaraties die zorgaanbieders indienen. De regionale aanpak biedt zorgaanbieders de mogelijkheid om bepaalde controlewerkzaamheden uit het landelijke ISD-protocol niet meer uit te voeren. Deze aanpak zorgt ervoor dat de controledruk voor een deel van de aanbieders verminderd wordt. Dit komt doordat u als gemeente zelf een aantal controles uit gaat voeren.

In november 2021 zal door uw business controller sociaal domein een uitvraag worden gedaan bij de zorgaanbieders welke vorm van verantwoording zij voor het boekjaar 2021 willen hanteren. Dit geldt voor de aanbieders die op regionaal niveau een omzet hebben van meer dan €125.000. Op basis van de ervaringen van voorgaande jaren verwacht u dat de verantwoordingen van de regionale aanbieders > €125.000 tot geen bevindingen voor ons zullen leiden die impact op ons oordeel zullen hebben.

Het doel van uw gemeente (maar ook landelijk zien wij deze trend) is uiteindelijk dat de accountant van de zorgaanbieder geen rol meer vervult in de contractrelatie tussen gemeenten en zorgaanbieder. Hiertoe bent u dit jaar gestart met het inrichten van de mogelijkheid in uw systeem om op clientniveau vastleggingen te maken inzake de levering van de zorg. Dit staat op dit moment nog kinderschoenen. Wij zullen uw medewerkers blijven adviseren in het traject.

Trajectfinanciering en onderhandenwerk

Vorig jaar bent u gestart met de “zogenaamde trajectfinanciering”. Er wordt niet meer betaald per geleverde inspanning (aantal minuten of uren), maar op trajectbasis voor het behalen van vooraf bepaalde (eind)resultaten (bijvoorbeeld een schoon huis). Deze verandering heeft gevolgen voor het toerekenen van de trajectkosten aan het juiste boekjaar en het vaststellen van de prestatielevering. Wij hebben bij de controle van de jaarrekening 2020 geconstateerd dat niet alle aanbieders in hun productieverantwoording rekening hadden gehouden met deze nieuwe systematiek. Hierdoor hebben wij deze aanbieders in 2020 niet als “volledig” zeker meegenomen in de bepaling van de onzekerheden. Uw business controller sociaal domein heeft bij ons aangegeven dat de gemeente Hoorn voor boekjaar 2021 in november een mail zal sturen naar alle aanbieders om aan te geven dat zij (en hun accountant) rekening moeten houden met de nieuwe financieringssystematiek van de gemeente Hoorn. Wij vinden dit een goed initiatief. Wij adviseren u deze mail eind januari/begin februari nogmaals te sturen. Begin februari starten de zorgaanbieders vaak met het opstellen van de productieverantwoording.

Coronacrisis

Net als in 2021 maken aanbieders meerkosten om de zorg te kunnen continueren als gevolg van de coronacrisis. Het Rijk en de VNG hebben afspraken gemaakt over de vergoeding van deze meerkosten. De inhoud van deze afspraken is grotendeels hetzelfde als in 2020. Op dit moment wordt er gewerkt aan een handreiking hoe gemeenten en aanbieders de meerkosten kunnen berekenen én verrekenen. Er wordt in 2021 ook rekening gehouden met eventuele minderkosten die aanbieders maken. Wij adviseren u de handreiking te gebruiken voor het bepalen van de meerkosten voor boekjaar 2021, wanneer deze beschikbaar komt.

Documenteer de controle op de identificatie van cliënten WMO en Jeugd

Het uitvoeren van een verplichte identificatie met een identificatiebewijs (geldig reisdocument of rijbewijs) bij intakegesprekken is onderdeel van het proces, zoals u deze heeft ingericht voor het Sociaal Domein. Er vindt echter geen vastlegging plaats van deze waarneming in het dossier, zodat achteraf niet is vast te stellen of deze controle daadwerkelijk heeft plaatsgevonden. Deze controle is wel een vereiste vanuit de wetgever (Wet op de identificatieplicht) en maakt het documenteren van het identificatiebewijs in het cliëntdossier noodzakelijk. Dit betekent dat sprake is van een “formele onrechtmatigheid”, die wij moeten rapporteren.

Een vastlegging dat de controle heeft plaatsgevonden kan bijvoorbeeld plaatsvinden door de laatste vier tekens van het identificatiebewijs en de datum van afgifte als unieke kenmerken vast te leggen. Wij adviseren u om uw proces hierop aan te passen.

WMO woonplaatsbeginsel

Uit onze controlewerkzaamheden op de rechtmatigheid van de declaraties die zorgaanbieders bij u hebben ingediend, komt naar voren dat uw gemeente een zorgproduct heeft verstrekt voordat de client daadwerkelijk woonachtig was in de gemeente Hoorn. Intern wordt nog nagegaan wat de reden hiervan is geweest en of de verstrekking rechtmatig is geweest. Voor de jaarrekening controle verwachten wij dat u een analyse heeft gemaakt waaruit blijkt alle cliënten waaraan u een verstrekking heeft gedaan, op het moment van de verstrekking ook woonachtig zijn (geweest) in de gemeente Hoorn.

BTW onjuist verwerkt

Bij de uitvoering van de interne controle op de verwerking van inkoopfacturen heeft u vastgesteld dat in één geval de factuur uit de steekproef ten onrechte inclusief BTW is geboekt. Hierdoor zijn de lasten in uw administratie (en dus jaarrekening) te hoog verantwoord. Wij adviseren u onderzoek te doen naar de totstandkoming van deze fout (oorzaakanalyse) en vast te stellen of dit vaker is voorgekomen. Dit kan mogelijk op basis van data-analyse. Voordat wij de jaarrekeningcontrole zullen aanvangen, verwachten wij dat u deze analyse heeft uitgevoerd.

Leegstandscontroles verhuuropbrengsten

U heeft een aantal panden in bezit die momenteel “administratief” leeg staan. U heeft op dit moment geen controle maatregelen uitgevoerd om vast te stellen dat de panden ook daadwerkelijk leeg staan. Het risico bestaat dat er bewoners in uw pand aanwezig zijn die hiervoor geen huur betalen en dat u derhalve opbrengsten misloopt. Wij adviseren daarom periodiek leegstandscontroles uit te voeren.

Invoercontrole parkeertarieven

Per 1 januari 2021 zijn de tarieven voor het straat parkeren aangepast. Uit de interne controle, die op 6 januari 2021 is uitgevoerd, is gebleken dat op meerdere locaties de tarieven in de parkeerautomaten niet waren aangepast. Na deze constatering zijn de tarieven alsnog aangepast. Over de voorliggende dagen is derhalve te weinig parkeergeld geheven.

Wij adviseren u de controle op de juiste invoer van tarieven voortaan eerder in het jaar, bij voorkeur per 1 januari, vast te stellen. Dit geldt overigens breder dan alleen parkeertarieven. Bij voorgaande controles stelden wij vast dat bijvoorbeeld de tarieven van de leges voor omgevingsvergunningen niet juist waren ingevoerd. Voor activiteiten waar sprake is van verrekeningen met derden op basis van systeemtabellen adviseren wij u om jaarlijks zo spoedig mogelijk in het jaar de juiste en volledige invoer van tarieven vast te stellen.

Projectbeheersing inkomende subsidies is in opzet verbeterd

Uw gemeente ontvangt van onder andere het Rijk en de provincie subsidies, waarover u verantwoording (afzonderlijk of via SiSa) moet afleggen inzake de bestedingen van deze subsidies. Voor de beheersing van de subsidies van de Provincie, waaronder de verantwoording in de jaarrekening en het afleggen van verantwoording aan subsidiegevers, heeft u een centrale registratie van inkomende subsidies opgesteld. Met dit subsidieregister (waarin alle toegekende rechten zijn opgenomen) kunt u in opzet de tijdige en volledige verantwoording van de subsidiebaten borgen en heeft u een centraal inzicht in indieningsdata die behaald moeten worden.

Vorig jaar rapporteerden wij dat u nog onvoldoende gebruik maakt van de mogelijkheden om voortgang van projecten te monitoren en te sturen op de realisatie van afspraken (waaronder het tijdig indienen van een verantwoording). Op basis van recent uitgevoerde controles op subsidieverantwoordingen, de geactualiseerde procesbeschrijving over de inkomende subsidies en gesprekken die wij met uw medewerkers gevoerd hebben merken wij op dat uw interne beheersing omtrent de inkomende subsidies verbeterd is ten opzichte van 2020. U monitort nu actief de status van inkomende subsidies vanuit de provincie Noord-Holland. Voor de subsidies die u van het rijk ontvangt, heeft u op dit moment nog geen proces ontwikkeld om de subsidie te monitoren. Uw adviseur interne beheersing heeft echter wel aangegeven hiermee aan de slag te gaan.

Een aandachtspunt blijft, zoals uw adviseur interne beheersing ook geconstateerd heeft, de beheersing van de tussenrekeningen van de inkomende subsidies. U heeft nog geen standaard proces ontwikkeld om de tussenrekeningen te controleren en monitoren. Wij adviseren u de tussenrekeningen tijdig, in ieder geval voor de start van de jaarrekeningcontrole, te controleren. Tevens adviseren wij u om per subsidie een tussenrekening aan te maken, dit zorgt ervoor dat u op elk moment een inzicht heeft in de financiële status van de subsidie.

Risico op onjuiste verwerking mutaties

In voorgaande jaren hebben wij u geadviseerd om de interne controle op de verwerking van mutaties in het crediteurenstambestand aan te scherpen. In uw follow-up rapportage geeft u het volgende aan: "We lopen geen risico dat er ten

crediteuren-stambestand is nog aanwezig

onrechte betalingen worden gedaan. De medewerkers geldverkeer en debiteurenadministratie kunnen de gegevens in het crediteurenstambestand muteren. De controle op de gegevens in het crediteurenstambestand vindt plaats bij het inlezen en registreren van de factuur: de medewerker crediteurenadministratie controleert de gegevens in het crediteurenstambestand met de gegevens op de factuur. Na de registratie kan het bankrekeningnummer bij een geregistreerde factuur in K2F niet meer worden veranderd".

De BNG geeft bij batchbetalingen die vanuit een crediteurensysteem komen aan, dat u aanvullende maatregelen moet blijven nemen. Zij adviseren u om vooral scherp te zijn bij nieuwe crediteuren en wijzigingen van IBAN's, dat het aanbeveling verdient om bij dergelijke wijzigingen altijd via een andere weg (bijvoorbeeld telefonisch) contact te zoeken met de crediteur en een vierogenprincipe toe te passen bij de invoer. Wij adviseren u tevens om dit zichtbaar vast te leggen in uw financiële systeem. Uw systeem biedt hiervoor namelijk de mogelijkheid.

U voert geen belacties uit en vertrouwt op de informatie zoals deze op de factuur van een nieuwe crediteur staan. In opzet blijft het risico daarom aanwezig dat foutieve banknummers niet tijdig gesignaleerd worden. Ons advies uit voorgaande jaren blijft naar onze mening derhalve bestaan.

Stel tijdig vast of uw opdrachten rechtmatig zijn aanbesteed

Binnen uw gemeente is de inkoopfunctie momenteel centraal belegd en zijn, in opzet, goede beheersmaatregelen getroffen zoals het verplicht opstellen van een inkoopstrategie voor opdrachten > € 30.000 voorafgaand aan de daadwerkelijke inkoop, het beleggen van de inkoopbevoegdheid bij de directie voor zover dit om een Europese aanbesteding zou gaan en daaronder bij de teammanagers. In de afgelopen jaren is gebleken dat met name bij de inhuur van personeel het voor kwam dat budgethouders buiten de centrale inkoop contracten aan zijn gegaan.

Uit de controles op de naleving van de Europese aanbestedingsrichtlijnen in voorgaande jaren zijn onrechtmatigheden vastgesteld. Over het boekjaar 2020 betrof dit een totale afwijking van € 892.000.

Een centrale inkoopfunctie en het vooraf documenteren van uw overwegingen zijn belangrijke waarborgen om onvolkomenheden te voorkomen. Echter uw inschatting om de borging van de rechtmatige aanbestedingen aan de voorkant geheel sluitend te krijgen, is dat dit onevenredig veel capaciteit (en dus geld) kost. Gelet op het feit dat in de afgelopen jaren geen sprake is geweest van een materiële rechtmatigheidsfout op dit gebied, controleert u achteraf of uw opdrachten rechtmatig zijn aanbesteed.

Recent hebben uw inkoop- en contractmanagers en uw adviseur interne beheersing een onderzoek uitgevoerd naar de rechtmatigheid van de aanbestedingen. Uit dit onderzoek is gebleken dat een tweetal contracten, waarvan er één in 2021 is aangegaan, mogelijk niet juist is aanbesteed. Het contract wat in 2021 niet juist is aanbesteed heeft betrekking op het reinigen van kunstwerken. De onrechtmatige uitgaven bedragen circa € 300.000 voor dit contract. Het andere contract, wat reeds in 2019 is aangegaan, overschrijdt in 2021 het grensbedrag voor Europees aanbesteden voor een bedrag van circa € 110.000. De totale fout

bedraagt derhalve circa € 410.000. Naast deze afwijkingen, zullen ook contracten die al in eerdere jaren tot afwijkingen hebben geleid, weer in 2021 als onrechtmatig moeten worden gezien, omdat deze nog doorlopen. Vooralsnog is het uw inschatting dat de afwijking niet materieel zal zijn (€ 2.500.000 of meer). Gelet op de omvang van de afwijkingen adviseren wij u wel om zo spoedig mogelijk het onderzoek naar de rechtmatigheid van de aanbestedingen af te ronden. Daarnaast is het van belang dat u vroegtijdig in 2022 inzicht krijgt in de mogelijke totale afwijking voor dat jaar. Tenslotte adviseren wij u toe te blijven zien dat bij het aangaan van verplichtingen, de juiste aanbestedingsvorm wordt toegepast.

Aansluiting sub administraties

Wij stelden vast dat er met uitzondering van de salarisadministratie geen periodieke aansluitingen worden gemaakt tussen sub administraties en de financiële administratie. Hierdoor bestaat in opzet het risico dat baten en/of lasten niet tijdig verantwoord zijn waardoor de tussentijdse (financiële) rapportages mogelijk niet betrouwbaar zijn. Ook kan het lastig zijn, wanneer verschillen worden geconstateerd bij een jaaraansluiting in plaats van maand- of kwartaalaansluitingen, om eventuele verschillen te verklaren.

Wij adviseren u om periodiek alle sub administraties zichtbaar aan te sluiten op de financiële administratie.

Begroting na wijziging: huidige wijze van vastlegging biedt onvoldoende inzicht in juistheid begrotingsmutaties gedurende het boekjaar

Gedurende het jaar stelt de gemeenraad meerdere begrotingswijzigingen vast. Deze begrotingswijzigingen worden vervolgens verwerkt in de financiële administratie en uiteindelijk de jaarstukken. Wij stelden vast dat er geen zichtbare interne controle wordt uitgevoerd waarmee de juistheid en volledigheid van de begrotingswijzigingen wordt vastgesteld.

Wij adviseren u om bij elk raadsvoorstel waarin een begrotingswijziging (financieel) is opgenomen een financiële bijlage toe te voegen met daarbij de financiële consequentie van het voorstel op de gehele begroting per programma. Vervolgens adviseren wij u om in het proces een vierogen- principe te creëren. Tot slot geven wij u in overweging om tevens in het interne controleplan een interne controle op de juistheid van begrotingswijzigingen op te laten nemen.

4. Overige onderwerpen

4. Overige onderwerpen

Er komt meer inzicht in de vastgoedportefeuille en het onderhoudsniveau daarvan.

In de afgelopen periode heeft u verdere stappen gezet met het beoordelen van de vastgoedportefeuille en het opstellen van een nieuwe vastgoedstrategie. Wij hebben begrepen dat op korte termijn de raad geïnformeerd gaat worden met een raadsinformatiebrief en dat er vervolgens samen met de raad nog een verdiepingsslag gemaakt gaat worden ten aanzien van de vraag welk vastgoed tot uw kerntaken behoort en wat ook niet. Wij hebben verder vernomen dat voor alle objecten inmiddels jaarplannen beschikbaar zijn waaruit de staat van onderhoud en het uit te voeren onderhoud blijkt. Deze plannen moeten vervolgens worden vertaald naar integrale beheerplannen. Op basis van deze integrale beheerplannen verkrijgt u zicht op het meerjarig onderhoud en de kosten daarvan en kunnen mogelijk weer voorzieningen getroffen worden. Voor de kapitaalgoederen in de openbare ruimte is uw voorzichtige inschatting dat dit in 2023 weer mogelijk zal zijn. Daarbij zal mogelijk ook beschikt kunnen worden over plannen voor het meerjarig onderhoud voor groen, straatmeubilair en verharding. Dit alles zijn belangrijke stappen om het meerjarig onderhoud beter te kunnen beheersen.

Kenmerkend voor de wijze waarop uw gemeente tot op heden met groot onderhoud omgaat, is dat de groot onderhoudsplanung naast prioriteiten en conditie 3 volgens de NEN2767, voornamelijk budget-gestuurd is, in plaats vanuit een inventarisatie van het benodigde onderhoud. In de praktijk betekent dit dat u vooraf goed weet wat de groot onderhoudskosten zullen worden (te weten € 0,8 miljoen), maar dat daardoor niet al het noodzakelijke groot onderhoud op basis van de meerjaren-onderhoudsplannen wordt uitgevoerd. Omdat dit al langere tijd speelt, kan uiteindelijk het door u gewenste onderhoudsniveau van het vastgoed niet meer bereikt worden en ontstaat er ook (een risico op) achterstallig onderhoud.

Voor de verantwoording in de jaarrekening 2021 zal geen sprake (kunnen) zijn van veranderingen ten opzichte van eerdere jaren. Vanwege het ontbreken van actuele en integrale plannen is er geen voldoende basis om voor het meerjarig onderhoud voorzieningen te kunnen treffen. De beschikbare middelen zijn opgenomen in de begroting of in getroffen reserves. Het jaar 2022 gebruikt u voor het verkrijgen van verdere inzichten als gevolg van verduurzaming, in beeld krijgen van achterstallig onderhoud en planmatig onderhoud, de impact van de renovatie van het stadhuis (waarmee voor een deel achterstallig onderhoud wegvalt) en het noodzakelijk inzicht in de exacte omvang van de vastgoedportefeuille. Op basis hiervan is het uw voornemen om voor een planperiode van 10 jaar het gewenste inzicht te hebben, dan weer voorzieningen voor meerjarig groot onderhoud te treffen en deze in een cyclus van vier jaar te evalueren. Overigens voorziet u een aantal risico's waarvan het van belang is deze goed te monitoren. De druk op aannemers (geen tijd) en het effect daarvan op de prijs (die wordt steeds hoger) zijn belangrijke ontwikkelingen om meerjarig door te rekenen en te monitoren.

Wij adviseren u dit proces goed te blijven volgen en de raad periodiek over de voortgang te informeren.

Grondexploitaties worden ten behoeve van de jaarrekening weer geactualiseerd

Als onderdeel van onze controle hebben wij met uw medewerkers gesproken over de risico's en aandachtspunten die relevant zijn voor het opstellen en controleren van de jaarrekening 2021. Op basis hiervan willen wij het volgende met u delen:

Voortgang lopende exploitaties

Momenteel lopen er drie exploitaties binnen de gemeenten. Dit betreffen de complexen IJsvogel, Bangert en Oosterpolder en Zevenhuis.

Het complex IJsvogel zal naar uw verwachting in de jaarrekening 2021 worden afgesloten. Alle opbrengsten zijn inmiddels gerealiseerd en er resteert nog een relatief laag bedrag aan te maken kosten. Voor de jaarrekening 2021 adviseren wij u toe te zien op afsluiting van dit complex.

Ten aanzien van Bangert en Oosterpolder lopen de werkelijke kosten 2021 achter op de begroting. Tot het moment van de interim-controle (eind september 2021) was er zo een 40% van de jaarschrijf 2021 gerealiseerd. Omdat de verkopen in de diverse deelgebieden zich over het algemeen goed blijven ontwikkelen, zal in de jaarrekening 2021 naar uw verwachting ook weer tussentijdse winst genomen kunnen worden. Wij adviseren u daarbij wel rekening te houden met de mogelijke effecten van het later realiseren van kosten dan gepland. Wij zien breed namelijk dat door de druk op de aannemersbranche werkzaamheden niet tijdig en voor een veel hogere prijs dan waar eerder vanuit werd gegaan worden uitgevoerd. Dit kan impact hebben op uw winstverwachting en berekening van de tussentijdse winst 2021.

Ook de exploitatie Zevenhuis verloopt vanuit financieel oogpunt goed. Wij hebben begrepen dat op basis van de voortgang en de realisatie van kosten en opbrengsten, ook voor deze exploitatie in de jaarrekening 2021 een tussentijdse winst genomen kan worden.

Nieuwe exploitaties

Momenteel treft u voorbereidingen voor een aantal nieuw te openen grondexploitaties, waaronder het oude hockeyveld, Knarrenhof, Pelmolenpad, Bobeldijkerweg fase 2 en Stationsgebied. Voor de jaarrekening 2021 is van belang dat baten en lasten die voor deze exploitaties worden of zijn gemaakt, pas onder de grondexploitatie verantwoord kunnen worden, wanneer er een grondexploitatie door de raad is vastgesteld. Mocht er daarvoor al sprake zijn van kosten die gemaakt zijn, dan kunnen die als voorbereidingskosten onder de immateriële vaste activa verantwoord worden. Wij verwijzen hiervoor ook naar onze eerdere rapportages. In dit verband is ook relevant dat u bewaakt dat reeds geactiveerde voorbereidingskosten (ultimo 2020 betrof dit een bedrag van € 627.000) tijdig worden toegerekend aan een geopende grondexploitatie. Wanneer dat niet lukt, dient alsnog een last genomen te worden.

Verantwoording kostenverhaal

Ten aanzien van de ontwikkeling van grondexploitaties maakt u regelmatig afspraken met derden. In voorkomende gevallen worden gemaakte kosten, op basis van die afspraken, door uw gemeente voorgefinancierd en vervolgens verrekend met bijvoorbeeld projectontwikkelaars (kostenverhaal).

Uit onze controlewerkzaamheden op de baten in de grondexploitatie 2021 stelden wij vast dat voor een bedrag van € 689.000 aan kostenverhaal in 2021 op de exploitatie Bangert en Oosterpolder is verantwoord, terwijl op basis van de onderliggende overeenkomst en het jaar waarin de betreffende kosten zijn gemaakt, in 2020 verantwoord had moeten worden. De waarde van het onderhanden werk in de jaarrekening 2020 is daarmee te hoog weergegeven en de berekende tussentijdse winst te laag. Wij adviseren u erop toe te zien dat de baten inzake kostenverhaal in het juiste boekjaar worden verantwoord.

Verantwoording BTW Zevenhuis

In voorgaande jaren zijn kosten voor een bedrag van circa € 1,2 miljoen gemaakt ten behoeve van de exploitatie van Zevenhuis. Deze kosten zijn door de provincie Noord-Holland gemaakt en bij uw gemeente in rekening gebracht. De gemaakte kosten zijn vervolgens ook volledig gesubsidieerd door de provincie Noord-Holland. Omdat destijds geen sprake was van een resultaat-effect, heeft in het verleden geen administratieve vastlegging plaatsgevonden en is ook geen sprake geweest van kasstromen.

De kosten zijn destijds exclusief BTW in rekening gebracht door de provincie. Recent heeft de provincie Noord-Holland echter een belastingcontrole gehad, en is gebleken dat er ook BTW in rekening gebracht had moeten worden. De provincie heeft daarom een nieuwe factuur naar uw gemeente gestuurd, waarmee de BTW in rekening is gebracht. Deze BTW kunt u weer verhalen op de Belastingdienst. Met de ontvangst van de nieuwe factuur zijn in 2021 nu de baten en lasten alsnog bruto geboekt. Er is geen sprake van een resultaat-effect (omdat de betaalde BTW verhaald wordt op de Belastingdienst). Door het bruto boeken van de baten en lasten in de exploitatie Zevenhuis, wordt nu een goed inzicht in de totale (cumulatieve) baten en lasten gegeven. Wij adviseren u ervoor te zorgen dat baten en lasten voortaan bruto verantwoord worden.

Meerjaren Perspectief Grondexploitaties 2022

Om inzicht te krijgen in de financiële risico's en kansen stelt het college jaarlijks exploitatieoverzichten op, worden risico's en kansen benoemd en zijn onder andere de toekomstige (nog te maken) kosten en (nog te realiseren) opbrengsten doorgerekend en geactualiseerd. Dit wordt jaarlijks uitgewerkt in het Meerjaren Perspectief Grondexploitaties (MPG). Het MPG 2022 is daarvan van belang voor de waardering van de exploitaties in de jaarrekening 2021.

De waardering van grondposities in het MPG is voor een groot deel afhankelijk van schattingen. Aan deze schattingen liggen diverse parameters en uitgangspunten ten grondslag. Hierbij kunt u denken aan inflatiecijfers, gehanteerde rentepercentages, de looptijd van projecten (inclusief het moment van geplande kosten en opbrengsten) en uitgifteprijs. Deze parameters bepalen in hoge mate het verwachte financiële eindresultaat. Voor de controle is het van belang dat het college inzicht geeft in het door haar gevoerde schattingsproces (wie maakt de schatting, wie valideert en waarmee, hoe verhoudt een schatting uit een voorgaande periode zich ten opzichte van gerealiseerde resultaten in 2020 (backtesting) et cetera) en dat de gehanteerde uitgangspunten en parameters voldoende betrouwbaar zijn. Deze betrouwbaarheid kunt u aantonen met bijvoorbeeld gegevens uit externe bronnen, marktanalyses of (recente) taxaties en de jaarlijkse risicoanalyse die u door een externe partij laat opstellen. Wij vragen u met name aandacht voor de onderbouwing van de parameters die relevant zijn voor de toekomstige kosten gelet op de eerder genoemde druk op de aannemersbranche.

Bij de controle van de jaarrekening over voorgaande jaren hebben wij goede ervaringen met uw gemeente opgedaan door de te hanteren parameters tijdig met elkaar af te stemmen. Voor de controle van de jaarrekening 2021 stellen wij voor dit wederom te doen en de parameters inclusief de onderbouwing daarvan rond de jaarwisseling met ons te delen. Wij zullen deze dan beoordelen en onze mening daarbij geven, zodat u met deze parameters het MPG2022 weer kunt opstellen. Wanneer met het MPG 2022 ook (beleidsmatige) keuzes bekrachtigd moeten worden door de raad, is voor de controle van de jaarrekening het noodzakelijk dat deze beschikbaar zijn voordat de jaarrekening wordt opgesteld/gecontroleerd. Wij verzoeken u daar rekening mee te houden in uw planning. Wanneer het MPG2022 “beleidsarm” is, kan deze mogelijk al ondersteunend zijn om de controle van de grondpositie in de jaarrekening al eerder af te ronden.

Backtesting

Een belangrijke indicatie van de kwaliteit van de gemaakte schattingen zijn de verschillen die ontstaan tussen de gemaakte ramingen en de werkelijke uitkomsten (backtest). Deze vergelijking biedt hiernaast een goede inkijk in de mutaties die in het boekjaar op de verschillende grondexploitaties zijn ontstaan. Wij vragen u in het kader van de jaarrekeningcontrole per grondexploitatie voor de jaarschijf 2021 een verschillenanalyse te maken op kostensoortniveau (op basis van de wetten WRO/BRO) tussen de ramingen voor de jaarschijf 2021 en de realisatie over 2021 (incl. een verklaring van de verschillen). Hiernaast is het van belang om een verschillenanalyse te maken per grondexploitatie tussen de totaalramingen (stand 2020) op het kostensoortniveau (WRO/BRO) en deze te vergelijken met de totaalraming over 2021. Wij vragen u om deze analyses bij de controle van de grondexploitaties gereed te hebben. Gelet op het feit dat u ten tijde van de interim controle reeds inschat dat de kosten over 2021 mogelijk zullen achterblijven bij de raming (jaarschijf) is deze analyse van groot belang.

Aandachtspunten voor de controle van de Jaarrekening 2021

Op basis van de bevindingen in deze managementletter, ervaring met (wijzigingen in) de van toepassing zijnde wet- en regelgeving en de controle over het boekjaar 2020 onderkennen wij de volgende aandachtspunten voor de jaarverslaggeving en jaarrekeningcontrole 2021:

- Tijdig (en met de raad gecommuniceerd) normenkader 2021.
- Tijdige en volledige oplevering van de jaarstukken 2021 (compleet boekwerk), inclusief de zichtbare interne controle op de naleving van de verslaggevingsvoorschriften (BBV) door middel van volledig invulling van de (door ons aan u) aangeleverde checklist BBV.
- Tijdige, betrouwbare en volledige aanlevering van de opvolging aan detailbevindingen welke wij bij de interim controle hebben geconstateerd
- Tijdige, betrouwbare en volledige aanlevering van documentatie, zoals door ons opgevraagd via het overzicht van benodigde gegevens voor de jaarrekeningcontrole 2021.
- Zichtbare aansluitingen tussen jaarrekening, financiële administratie, sub administraties, primaire begroting en begroting na wijzigingen (nulproef).
- Het tijdig analyseren van begrotingsoverschrijdingen.

- Adequate voorbereiding van de WNT-verantwoording in de jaarrekening 2021, door de verantwoording intern te laten toetsen aan de hand van de wetgeving. In de praktijk zien wij met name dat niet alle of onjuiste looncomponenten tot het bezoldigingsbegrip gerekend worden (overigens speelde dit niet in Hoorn voor 2020).
- Het tijdig opleveren van de SiSa - bijlagen door de verantwoordelijke afdelingen, zodat de interne controle op de SiSa - regelingen tijdig afgerond kan worden.
- Bij specificaties en onderbouwingen waarbij sprake is van complexiteit of subjectiviteit (schattingen) de opbouw van de post, uitgangspunten en berekeningswijze uitwerken in een geschreven toelichting ('position paper'), zodat de uitgangspunten en berekeningen snel door ons geïnterpreteerd kunnen worden en wij tot een goed begrip van de betreffende onderdelen kunnen komen. Wij achten dit voornamelijk van belang bij:
 - Waardering van de grondexploitaties.
 - Waardering van uw vastgoed. Wij vragen om een analyse van het vastgoed dat niet meer voor de publieke taak aangewend wordt, om te bepalen of er mogelijk sprake is van een duurzame waardevermindering.
 - Waardering van uw vorderingen. Wij vragen om een analyse van de invorderbaarheid van diverse verschillende vorderingen, waaronder debiteuren sociale zaken. Graag ontvangen wij een onderbouwing van de gehanteerde oninbaarheidspercentages.
- Zichtbare analyse van de activa van uw gemeente naar de stand per 31 december 2021, om vast te stellen dat alle activa met een boekwaarde nog in gebruik zijn binnen de gemeente.
- Voortdurende aandacht voor de aangifte vennootschapsbelasting en de voorbereiding hierop.
- Afronden van de spendanalyse (EU-aanbesteden) en het bepalen van de mogelijke afwijking voor 2021.
- In toenemend mate is de gemeente door uitbesteding van activiteiten afhankelijk van derde partijen voor de tijdige (en juiste) aanlevering van informatie. Mede gezien de ervaringen van uw gemeente in de afgelopen jaren is het van essentieel belang met deze derde partijen scherpe afspraken te maken en na te leven, zodat de verantwoordingsinformatie voor de vaststelling van de jaarrekening door het college beschikbaar is. Aandachtsgebieden hierbij zijn onder andere:
 - Verantwoordingsinformatie vanuit WerkSaam West-Friesland.
 - Verantwoordingsinformatie vanuit de HVC
 - Verantwoordingsinformatie vanuit Zevenhuis.
 - Facturatie door leveranciers (zie ook onderdeel verplichtingenadministratie).
- Hanteer de door ons aangeleverde formats voor de belangrijkste posten voor uw opsteldossier van de jaarrekening. Zo bent u volledig in het verzamelen van de informatie van zowel de accountant als uw balansdossier.

PUBLIEKE
SECTOR
ACCOUNTANTS